

REFERAT Kontaktforum for Handicap d. 22-09-2025

Mødedato Mandag d. 22. september 2025 kl. 14:00

Mødested Nymarksvej Autismecenter Syddanmark

Mødedeltagere Bente Gertz, A, Anja Lund, V (Fravær), Mette Bossen Linnet, V, Børge Larsen (Ulykkespatient- og PolioForeningen, Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden) (Fravær), Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun (Fravær), Gitte Stærk (Psoriasisforeningen), Kaj Bjerre Westphal (Scleroseforeningen), Bjarne Nielsen, V, Flemming Frederiksen (Hjernesagen) (Fravær), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen) (Fravær), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde) (Fravær), Simon Sharif Chowdhury, A, Martin Schütt (ADHD-foreningen)

Indholdsfortegnelse

Betydningen af sundhedsreformen for socialområdet.....	3
Udviklingen på autismeområdet og Autismecenter Syddanmarks tilbud.....	5
Årsrapport 2024 for Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere.....	7
Høring af forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark.....	9
Mødekalender 2025.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Betydningen af sundhedsreformen for socialområdet

25/12352

Resumé

I november 2024 præsenterede regeringen en bred politisk aftale om en sundhedsreform. Det overordnede formål er at styrke sundhedsvæsenet og rykke det tættere på borgerne. Aftalen får også konsekvenser for det regionale socialområde. På mødet vil Socialdirektør Christian Schacht-Magnussen fortælle om status på udmøntning af reformen og de forventede konsekvenser for det regionale socialområde.

Sagsfremstilling

Følgende kan fremhæves fra aftalen ift. betydningen for det regionale socialområde i Region Syddanmark:

- Drift af tilbud og institutioner på det specialiserede socialområde og på specialundervisningsområdet vil også fremadrettet være en del af den regionale opgaveportefølje og finansieres som nu igennem takstbetaling fra kommunerne.
- Regionerne vil fremadrettet politisk bestå af regionsråd, forretningsudvalg og sundhedsråd med kommunal repræsentation.
- Sundhedsrådene får det umiddelbare politiske og forvaltningsmæssige ansvar for drift og udvikling af de regionale sundhedsopgaver i et afgrænset geografisk område. Sundhedsrådene får også det umiddelbare ansvar for regionens opgaver på socialområdet. Kompetencedelingen imellem regionsråd, forretningsudvalg og sundhedsråd er under afklaring.
- Der oprettes fire sundhedsråd i Region Syddanmark: Fyn, Lillebælt, Sydvestjylland og Sønderjylland. Region Syddanmarks socialområde driver i dag tilbud i tre af de fire sundhedsråds geografiske områder (Fyn, Lillebælt og Sydvestjylland).
- Der vil under hvert sundhedsråd blive oprettet et patient- og pårørendeudvalg.
- De nye sundhedsråd skal virke fra 1. januar 2027, mens 2026 bliver et overgangsår.

Aftale om sundhedsreform 2024 kan læses her: <https://www.ism.dk/publikationer-sundhed/2024/november/aftale-om-sundhedsreform-2024>.

Det regionale socialområde løfter en betydelig opgave for nogle af de mest udsatte borgere i Danmark, som har brug for højt specialiseret støtte i forhold til psykiske og/eller fysiske handicaps. Det er ofte de borgere, som kommunerne ikke i eget regi kan finde rette tilbud til på grund af eksempelvis behov for særlig specialiseret indsats eller en lille målgruppe.

Det er stadig uafklaret præcis, hvordan sager på socialområdet skal behandles i henholdsvis sundhedsråd, forretningsudvalg og regionsråd. Men det forventes, at oprettelsen af sundhedsrådene bl.a. indebærer en mulighed for styrkelse af det regionale socialområde ift. tættere samarbejde mellem kommuner og region om særligt fokus på lighed i sundhed på socialområdet bl.a. i form af tilknytning af almenpraksislæger til botilbud og lokale samarbejdsaftaler.

Samtidig vil der stadig være emner af så overordnet og tværgående karakter, at de bedst behandles tværgående i regionen i forretningsudvalg eller regionsråd, eksempelvis indgåelse af rammeaftale, oprettelse af nye tilbud, økonomi mv.

På mødet orienterer socialdirektør i Region Syddanmark, Christian Schacht-Magnussen om status på udmøntning af reformen, herunder forventede konsekvenser for det regionale socialområde.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at klimavurdere denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 22-09-2025

Drøftet.

Anja Lund, Anne Hvidberg Jørgensen, Peter Skov Jørgensen, Flemming Frederiksen, Gert Weingardt og Søren Rishøj Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Betydning af sundhedsreform på socialområdet

Fraværende	Anja Lund, V, Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun, Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)
-------------------	--

Punkt 2: Udviklingen på autismeområdet og Autismecenter Syddanmarks tilbud

25/12352

Resumé

Mødet i Kontaktforum for Handicap afholdes på Nymarksvej, der er Region Syddanmarks nye autismetilbud. På mødet vil Centerchef fra Autismecenter Syddanmark Niels Christian F. Hansen fortælle om kommunernes efterspørgsel på autismeområdet og autismecenterets tilbud. Mødedeltagerne vil også blive vist rundt på Nymarksvej.

Sagsfremstilling

Nymarksvej

På baggrund af en stigende efterspørgsel og en konkret forespørgsel fra de syddanske kommuner indviede Region Syddanmark den 3. oktober 2024 et nyt autismetilbud - Nymarksvej - i Fredericia. Målgruppen er unge og voksne med autisme og en eller flere tillægsdiagnoser. Tillægsdiagnoserne kan fx være selvskadende adfærd, OCD, angst, ADHD eller depression.

På Nymarksvej er der 21 midlertidige og længerevarende botilbud (Serviceloven § 107 og § 108) og et aktivitets- og samværstilbud (Serviceloven § 104).

Der er syv midlertidige botilbud (§ 107), hvor normalt begavede unge og voksne med autisme og en eller flere tillægsdiagnoser kan bo i kortere eller længere tid, indtil de er klar til at flytte enten til et mindre indgribende tilbud eller et varigt botilbud. Borgerne har brug for mindre støtte end de resterende borgere på Nymarksvej.

Der er 14 pladser til længerevarende botilbud (§ 108) til unge og voksne med autisme og en eller flere tillægsdiagnoser. Disse borgere er tilknyttet aktivitets- og samværstilbuddet og medarbejderne følger med borgerne på aktivitets- og samværstilbuddet for at minimere skift. Når borgerne kommer hjem i deres lejlighed om eftermiddagen, kommer der et nyt hold medarbejdere på arbejde. På afdelingen er der en vågen nattevagt. Den vågne nattevagt har som udgangspunkt forud for nattevagten også aftenvagt med henblik på at skabe tryk og kontinuitet for borgerne.

Derudover har aktivitets- og samværstilbuddet syv eksterne pladser til borgere, der ikke bor på Nymarksvej. I tilbuddet kan borgerne arbejde med deres interesser.

Kontaktforum for Handicap blev i september 2024 introduceret til opstarten af Nymarksvej med fokus på arbejdet med at understøtte en god indflytning og opstart for borgerne og deres pårørende.

På mødet viser faglig leder på Nymarksvej Rikke Kaysen rundt på tilbuddet.

Kommunernes efterspørgsel og Autismecenter Syddanmarks tilbud

Efterspørgsel efter Autismecenter Syddanmarks tilbud er generelt stigende. Kommunerne efterspørger særligt skærmede pladser og pladser til borgere med en øget kompleksitet.

Autismecenter Syddanmark er højt specialiseret og fokuserer på at sikre den faglige kvalitet i mødet med borgerne. Autismecenter Syddanmark leverer følgende tilbud:

- Botilbud til børn, unge og voksne med autisme, aflastningstilbud til børn og unge med autisme samt aktivitets- og samværstilbud til voksne med autisme.
- VISO-leverandør: Autismecenter Syddanmark er VISO-leverandør og udfører specialrådgivning og udredninger i hele landet. VISO er den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på socialområdet. Det er Socialstyrelsen, der godkender, hvilke sociale tilbud der kan blive leverandør af VISO-ydelser. Både borgere, pårørende, kommuner og regionale, kommunale og private sociale tilbud kan bede VISO om rådgivning. Autismecenter Syddanmark leverer VISO-ydelser inden for voksen- og børneområdet.
- Kursusafdelingen "Viden i Praxis: Autismecenter Syddanmark tilbyder blandt andet specialdesignede temadage og kurser for fagfolk, der ønsker konkret viden og brugbare redskaber til arbejdet med autisme. Der tilbydes bl.a. undervisning i tilgangen til borgere med autisme og diverse komorbide diagnoser. Desuden undervises der i autismepædagogiske metoder som fx TEACCH, KRAP og Low Arousal.

På mødet fortæller centerchef på Autismecenter Syddanmark Niels Christian F. Hansen om efterspørgslen på autismeområdet og Autismecenter Syddanmarks tilbud.

Klimavurdering

Sagen er ikke klimavurderet, da den ikke har betydning for klimaet eller realiseringen af klimastrategien.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 22-09-2025

Drøftet.

Anja Lund, Anne Hvidberg Jørgensen, Peter Skov Jørgensen, Flemming Frederiksen, Gert Weingardt og Søren Rishøj Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udvikling autismeområdet

Fraværende	Anja Lund, V, Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun, Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)
-------------------	--

Punkt 3: Årsrapport 2024 for Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere

18/13922

Resumé

Der har i 2024 været behandlet 247 sager i Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark, og pr. 31. december 2024 er der 223 domfældte borgere i tilsyn. Det betyder, at der er et lille fald i antal sager forelagt for Samrådet i forhold til 2023, hvorimod antallet af domfældte borgere i tilsyn er steget. Der må altid forventes et vist udsving, men på baggrund af bevægelserne de senere år, vurderes det, at antallet af sager er ved at stabilisere sig på et relativt fast niveau.

Der har også i 2024 været et fint samarbejde med kommuner, politi, statsadvokaturer og botilbud. Det er ligeledes vurderingen, at samarbejdspartnerne både efterspørger og værdsætter Samrådets og de tilsynsførendes betydelige kendskab og erfaring på området.

Sagsfremstilling

Udviklingshæmmede borgere, der begår kriminalitet, straffes som udgangspunkt ikke. De idømmes i stedet en foranstaltning: en dom til socialpædagogisk behandling.

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark afgiver vejledende udtalelser til anklagemyndighederne og statsadvokaturen om retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere.

Det kriminalpræventive tilsyn sikrer et uafhængigt fokus på den kriminalpræventive indsats og har til formål at understøtte, at domfældte udviklingshæmmede borgere overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet, samt at sætte en positiv udvikling i gang for borgeren. Efter aftale med kommunerne i Syddanmark er Samrådssekretariatet og det kriminalpræventive tilsyn placeret i Region Syddanmarks socialområde.

Samrådet finansieres af kommunerne i Syddanmark i 2024 med 1,17 kr. pr. indbygger. I forhold til det kriminalpræventive tilsyn betaler kommunerne for den konkrete borger, der føres tilsyn med. Alle de syddanske kommuner er omfattet af ordningen, dog har Vejle Kommune fortsat eget tilsyn med enkelte borgere.

Med etableringen af et fælles Samråd og kriminalpræventivt tilsyn har de syddanske kommuner skabt en professionaliseret og systematisk tilgang til domfældteområdet, som vurderes at være af stor betydning for de domfældte borgeres retssikkerhed.

Der vurderes at være høj tilfredshed med Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere og det kriminalpræventive tilsyn fra kommunernes, anklagemyndighedernes og statsadvokaturens side.

I 2024 har Samrådet behandlet 247 sager (261 sager i 2023). Sagerne er fordelt på 41 helt nye sager, 22 sager med ny kriminalitet i en eksisterende sag, samt 184 opfølgningssager. For så vidt angår domfældte borgere i tilsyn er der med 223 borgere pr. 31. december 2024, ni borgere mere i tilsyn end samme tidspunkt i 2023. Langt de fleste udviklingshæmmede borgere med dom er idømt en domstype 4.

Der er fem domstyper for udviklingshæmmede borgere, der begår kriminalitet:

- Domstype 1: dom til anbringelse på sikret afdeling (Kofoedsminde).
- Domstype 2: dom til anbringelse på (åbent) botilbud med mulighed for administrativ overførelse til sikret afdeling.
- Domstype 3: dom til anbringelse.
- Domstype 4: dom til tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse.
- Domstype 5: dom til kriminalpræventivt tilsyn.

Fordelingen på kriminalitetstype efter hovedkriminaliteten svarer nogenlunde til tidligere år. Det er fortsat voldskriminalitet, der udgør den største andel, og særligt vold/trussel om vold mod medarbejdere.

I årsrapporten beskrives specifikke problematikker, der udfordrer indsætterne til domfældte. Det drejer sig blandt andet om øget kompleksitet og ændring af målgruppen, der kalder på en udvikling af yderligere socialpædagogiske metoder og tilgange samt ændrede fysiske rammer, kapacitetsudfordringer for så vidt angår relevante botilbud, lange sagsbehandlingstider hos anklagemyndigheder og domstole samt udfordringer med at finde relevant seksualvejledning og indsatser i forhold til misbrug.

Det er ikke nye problematikker, men der ses fortsat ingen gode løsninger. Disse løsninger skal som udgangspunkt findes i, eller i samarbejde med, andre sektorer end det regionale socialområde. Årsrapporten udsendes i den forbindelse til samarbejdsparter og interessenter, ligesom den forelægges de syddanske kommuners Socialdirektørforum. Den præsenteres desuden på det årlige samarbejds møde mellem Politi, Anklagemyndighed, Statsadvokat, Kriminalforsorgen, Samrådet og Psykiatrien i Region Syddanmark.

Klimavurdering

Sagen er ikke klimavurderet, da den ikke påvirker klimaet eller realiseringen af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og Socialudvalget den 03-09-2025

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 22-09-2025

Til orientering.

Anja Lund, Anne Hvidberg Jørgensen, Peter Skov Jørgensen, Flemming Frederiksen, Gert Weingardt og Søren Rishøj Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Årsrapport 2024 - Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark

Fraværende

Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun,
Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af
Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren
Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)

Punkt 4: Høring af forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark

24/48875

Resumé

Sundhedsudvalget har den 5. august 2025 godkendt, at forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark sendes i høring.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2025, som blev vedtaget af Regionsrådet den 30. september 2024, er der aftalt, at der udarbejdes en hjerneplan for Region Syddanmark.

Det neurologiske område oplever et stort pres fra mange patienter med behov for udredning og behandling. Med den demografiske udvikling med flere ældre og forbedrede behandlingsmuligheder vil dette give sundhedsvæsenet yderligere udfordringer med at tilvejebringe udredning og behandling i rette tid.

Hjerneplanen skal, jf. budgetaftalen, ”bl.a. sætte fokus på nedbringelse af ventetiderne for demens, rehabilitering efter hjernerystelse, nye behandlingstilbud inden for hovedpine generelt, multipel sklerose samt anvendelse af ny teknologi fx hjemmemonitorering af patienter med epilepsi og Parkinsons sygdom.

Hjerneplanen skal i sammenhæng hermed afdække eventuelle behov for robustgørelse af specialet. Hjerneplanen skal indtænke tilbud i sygehusregi og tilbud i regi af speciallægepraksis og almen praksis.”

Hjerneplanen beskriver udfordringer og anbefalinger for områderne demens, rehabilitering efter hjernerystelse, hovedpinesygdomme, multipel sklerose, epilepsi og Parkinsons sygdom.

For overblik over anbefalingerne se vedlagte forslag til Hjerneplan (bilag 1) og for nærmere uddybning se beskrivelserne for de enkelte områder under afsnit 7 ”Gennemgang af de 6 udvalgte områder inden for neurologi”.

Forventet tidsplan for behandling af forslag til Hjerneplan:

- Høringsperiode 11. august til og med 30 september 2025
- Sundhedsudvalget 25. november 2025
- Regionsrådet 15. december 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles:

At Kontaktforum for Handicap drøfter forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark.

At Kontaktforum for Handicap træffer beslutning om, hvorvidt man ønsker at afgive høringssvar.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 22-09-2025

Kontaktforum for Handicap drøftede forslag til hjerneplan for Region Syddanmark.

Kontaktforum ønsker at indsende høringssvar.

Anja Lund, Anne Hvidberg Jørgensen, Peter Skov Jørgensen, Flemming Frederiksen, Gert Weingardt, Søren Rishøj Jakobsen og Mette Bossen Linnet deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

hjerneplan-for-region-syddanmark.pdf

Høringsbrev til høringsspartnere.pdf

Høringsliste_.pdf

Fraværende	Anja Lund, V, Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun, Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)
-------------------	--

Punkt 5: Mødekalender 2025

Sagsfremstilling

Kontaktforum for Handicap har tidligere godkendt følgende mødekalender:

- Onsdag, den 10. december 2025, kl. 14-16

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 22-09-2025

Til orientering.

Anja Lund, Anne Hvidberg Jørgensen, Peter Skov Jørgensen, Flemming Frederiksen, Gert Weingardt, Søren Rishøj Jakobsen og Mette Bossen Linnet deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende

Anja Lund, V, Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun, Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)

Punkt 6: Eventuelt

Fraværende

Anja Lund, V, Anne Hvidberg Jørgensen (SIND - Landsforeningen for psykiske sun, Flemming Frederiksen (Hjernesagen), Gert Weingardt (Foreningen af Danske Døvblinde), Peter Skov Jørgensen (Muskelsvindfonden), Søren Rishøj Jakobsen (Osteoporoseforeningen)